

Egzamin maturalny
od roku szkolnego 2014/2015

Język łaciński i kultura antyczna
Poziom rozszerzony

Przykładowy zestaw zadań
dla osób słabowidzących (A4)

Czas pracy: 180 minut
Czas pracy będzie wydłużony zgodnie z opublikowanym
w 2014 r. Komunikatem Dyrektora CKE.

Grudzień 2013

Zadanie 1. (0–30)

Dokonaj przekładu tekstu na język polski.

Aram Fortunae Reducis [...] pro reditu meo senatus consecravit, in qua pontifices et virgines Vestales anniversarium sacrificium facere iussit, quo die [...] in Urbem ex Syria redii [...]. Senatus consulto eodem tempore pars praetorum et tribunorum plebis cum consule Q. Lucretio obviam mihi missa est in Campaniam, qui honor ad hoc tempus nemini praeter me est decretus. Cum ex Hispania Galliaque, rebus in his provinciis prospere gestis, Romam redii, [...] aram Pacis Augustae senatus pro reditu meo consecrari iussit ad campum Martium [...]. Ianus Quirinum, quem clausum esse maiores nostri voluerunt cum per totum imperium populi Romani terra marique esset parta victoriis pax, cum prius, quam nascerer, a condita Urbe bis omnino clausum fuisse prodatur memoriae, ter me principe senatus claudendum esse censuit.

Res gestae divi Augusti, 11–13, w: Kaiser Augustus und seine Zeit, Bielefeld und Leipzig 1926, Verlag von Verlhagen & Klasing.

Objaśnienia:

Augustus 3 – tycczący się Augusta, Augustowy.

Campania, Campaniae.

Fortuna Redux, Fortunae Reducis – Fortuna Szczęśliwego Powrotu.

Gallia, Galliae.

Hispania, Hispaniae.

Ianus Quirinus, Iani Quirini – Janus Kwirynus (tu: świątynia Janusa Kwirynusa).

Martius 3 – Marsowy, należący do Marsa.

Quintus Lucretius, Quinti Lucretii – Kwintus Lukrecjusz.

Syria, Syriae.

Vestalis, Vestalis – kapłanka Westy, westalka.

Zadanie 2. (0–1)

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Narrator „Res gestae divi Augusti” był cesarzem dynastii

- A. Antoninów.
- B. flawijskiej.
- C. julijsko-klaudyjskiej.
- D. Sewerów.

Zadanie 3. (0–1)

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Janus był w Rzymie czczony jako bóg

- A. wojny.
- B. wszelkiego początku.
- C. zwycięstwa.
- D. świata zmarłych.

Zadanie 4. (0–1)

Podkreśl poprawne zakończenie zdania.

Greckim odpowiednikiem rzymskiej Fortuny była

- A. Tyche.
- B. Mojra.
- C. Nemezis.
- D. Eirene.

Zadanie 5. (0–1)

Rozwiń skrót „a.U.c.” w brzmieniu oryginalnym i podaj jego przekład.

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0–1)

Na poniższym planie zakreśl obszar Campus Martius.

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Seven_Hills_of_Rome-pl.svg; dostęp z 8.09.2013 r.

Zadanie 7. (0–3)

Wpisz do tabeli obok numeru każdego zdania nazwę konstrukcji składniowej, która w nim występuje.

1. Senatus pontifices et virgines sacrificium facere iussit.
2. Rebus prospere gestis Romam redii.
3. Iani Quirini templum claudendum est.

Numer zdania	Nazwa konstrukcji składniowej
1.	
2.	
3.	

Zadanie 8. (0–4)

Wpisz do tabeli obok numeru każdego zdania nazwę funkcji semantycznej koniunktywu. Odpowiedzi wybierz spośród propozycji oznaczonych literami A–E.

1. Utinam Augustus prospere redeat!
2. Terra marique pax est. Sacrificium faciamus!
3. Praetores et tribuni plebis in Campaniam mittantur.
4. Eo die sacrificium ne feceris!

- A. iussivus
- B. prohibitivus
- C. optativus
- D. hortativus
- E. dubitativus

Numer zdania	Nazwa funkcji semantycznej koniunktywu
1.	
2.	
3.	
4.	

Zadanie 9. (0–3)

Podkreśl poprawne zakończenie każdego zdania, wybierając spośród propozycji oznaczonych literami A–D.

1. Ianus Quirinus, cum pax terra marique pareretur, ...
  - A. claudetur.
  - B. clausus sit.
  - C. claudebatur.
  - D. clauditur.
2. Senatus aram Fortunae consacrat, ut pontifices anniversarium sacrificium .....
  - A. faciant.
  - B. facerent.
  - C. fecerint.
  - D. fecissent.
3. Saepe fit, ut Ianus Quirinus .....
  - A. clauditur.
  - B. clauderetur.
  - C. clausus sit.
  - D. claudatur.

Zadanie 10. (0–15)

Wyjaśnij, co łączy ideę tzw. Pokoju Augustowego (zwanego także Pax Romana) z wartościami leżącymi u podstaw kultury europejskiej. W swojej pracy uwzględnij załączone materiały źródłowe.

Wergiliusz *Eneida*

Fragment 1. (l 398)

Wtedy ustaną wojny, szorstkie wieki zmiękną,
Gdy siwa Wierność, Westa i Kwirynus
Z bratem Remusem będą głosić prawa.
Straszne żelazem i szczelną zaworą
Wrota się Wojny zamkną, Szał za nimi
Bezbożny, siedząc na stosie zabójczych
Mieczów, z rękami związanymi z tyłu
Setką łańcuchów, krwawą paszczą wrzaśnie.

Fragment 2. (VI 851–853)

Ty, Rzymianinie, pamiętaj: masz władnie
Rządzić ludami. Te są twoje kunszty:
Masz pokojowi nadać prawo, szczenić
poddanych, wojną poskramiać zuchwałych.

Publius Vergilius Maro, *Eneida*, Warszawa 1987, tłum. i opr.
Z. Kubiak, s. 47–48, 210.

Fragment płaskorzeźby na ścianie Ołtarza Pokoju

K. Kumaniecki, *Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu*, Warszawa
1969, s. 452.

Opis płaskorzeźby

W 9 r. p.n.e. na Campus Martius w Rzymie wzniesiono Ołtarz Pokoju (Ara Pacis) dla upamiętnienia zwycięskiego powrotu Augusta z Galii i Hiszpanii w 13 r. p.n.e. Jedną z płaskorzeźb na wschodniej ścianie Ołtarza Pokoju przedstawia rzymską boginię ziemi Tellus trzymającą na kolanach dwoje dzieci i płody rolne. Po prawej stronie bogini przedstawiono wyobrażenie żywiołu wody, zaś po lewej – powietrza, a u stóp bogini umieszczono krowę i owcę.

BRUDNOPIS